

berne, som der var Tale om de Friquarterer, som nu gives i Skolerne, eller om de Skol-toure, som vi i Kjøbenhavn ofte kunne see paa Strandveien, eller om saadanne Sommerreiser, hvorpaa man i Tydskland tidt kan træffe Disciple fra Skolerne i Stæderne. Det er en ny Tanke, som har grundlagt Gymnastikunderviisningen, en Tanke, der kom til os fra Udlandet fuldt saa vel som Tanken om den Bonde-manipulation, til hvis Minde Støtten staaer paa Vesterbro, eller som Tanken om den Valgret, hvorefter vi sidde her i Salen. Det var en berømt Fransmand, Rousseau, som saa stærkt, ofte med Rette og ofte med Urette, fremhævede, hvad han kaldte det Naturlige, og fremhævede det navnlig ogsaa med Hensyn til Ungdommen i Paris og de større Stæder; han sagde, at naar Legemet er svagt, behersker det Sjælen, men naar det er stærkt, lyder det Sjælen. Det var under Indflydelsen af hans Skrifter, at man saae, de stive Hæveanlæg bleve fortrængte af de nydelige engelske Hæveanlæg, som man nu allevegne kjender, at man optraadte imod den stive og indknebne Dragt, mod Peruquerne og mod Sminken; det var ligeledes under Indflydelsen af disse Ibeer, at man optraadte imod den totale Forsømmelse af det Regelmige, hvorunder dengang Børnene saavel i Fabrikbefolkninger som i høiere Stænder i høi Grad leed. Det lader sig historisk paavise, hvorledes det er fra hans Skrifter, at denne Ibee trænger igjennem den store Mængde Skoler i de forskjellige Lande, og Gymnastikunderviisningen havde saaledes i sin historiske Oprindelse, om jeg maa sige, en medicinsk Charakter; og der er jo aldeles vist i den Henseende en overordentlig Forskjel paa dem, der leve i den frie Luft paa Landet, og dem, der leve i Stæderne. Maaskee maa jeg tilføie, at det forekommer mig rimeligt, at naar vor næstsidste Konge i en saa høi Grad interesserede sig for her tidligere end noget andetsteds og i en større Udstrækning end noget andetsteds at gjøre det Spring, som det dog var, at overføre denne Underviisning fra Stæderne til Landet, kan det godt have sin Grund deri, at han selv i sin Dpvoert var bleven stærkt paavirket af de Rousseauske Ibeer; thi ligesom hans Moder ifølge disse Ibeer dengang lod Europa

see en Dronning, der selv gav sit Barn Die, saaledes var han selv i sin Ungdom bleven i høi Grad legemlig hærdet, hvoraf han havde godt til sin sibste Alderdom, og maaskee har dette været et medvirkende Moment til, at man her, før og i en større Udstrækning end noget andetsteds, som sagt, gjorde det Spring at overføre Gymnastikunderviisningen fra Stæderne til Landet. Naar derfor forskjellige ærede Rigsdagsmænd fra Landet have udtalt sig paa en Maade, der er forskjellig fra de Mænds Ytringer, som ere fra Stæderne, da er dette en Forskjel, hvis Aarsag ligger klar for mig, naar jeg seer hen til Gymnastikunderviisningens hele Oprindelse. Jeg troer, at der er noget Sandt i, hvad den ærede Rigsdagsmand fra Bornholm (Kofod) igaar sagde, at naar det i Stæderne er rigtigt at lægge megen Vægt paa den regelmige Udvikling i Modsætning til den aandelige, er det lige rigtigt paa Landet at tage meget Hensyn til den aandelige Udvikling og, hvor en Strid maatte komme tilshne, tage mere Hensyn til den aandelige end til den regelmige. En anden Sag er det, at jeg ikke troer, at der i den Henseende er nogen Forskjel mellem Befolkningens Beskaffenhed paa Landet og i Stæderne; skulde der i den Henseende gjøres nogen Forskjel, forekommer det mig, at det nærmest maatte være til Fordeel for Kystbefolkningen, for den Befolkning, der lever af Søen; for at see Forskjellen imellem den og den egentlige Landbefolkning, behøver man blot at reise herfra til Nordsjælland, der viser den sig.

Førend jeg sætter mig, skal jeg tillade mig at gjøre en Bemærkning i Anledning af en Ytring, der er fremkommen fra den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (J. A. Hansen). Idet han omtalte denne Sag, betegnede han det som en utrolig Ting, at der fra Embedsmændenes Side vilde blive gjort Noget gratis i det Offentliges, i Landets Interesse; hvis jeg ikke mindes feil, var der i sin Tid Tale om, at det andet Thing skulde indrettes paa en saadan Maade, at de, der sad der, ingen Diæter skulde have; der blev derimod navnlig af den ærede Rigsdagsmand gjort gjældende, at hvis dette blev Tilfældet, vilde man udsætte sig for, at dette Thing